

Tulevaisuuden sivistyskunta

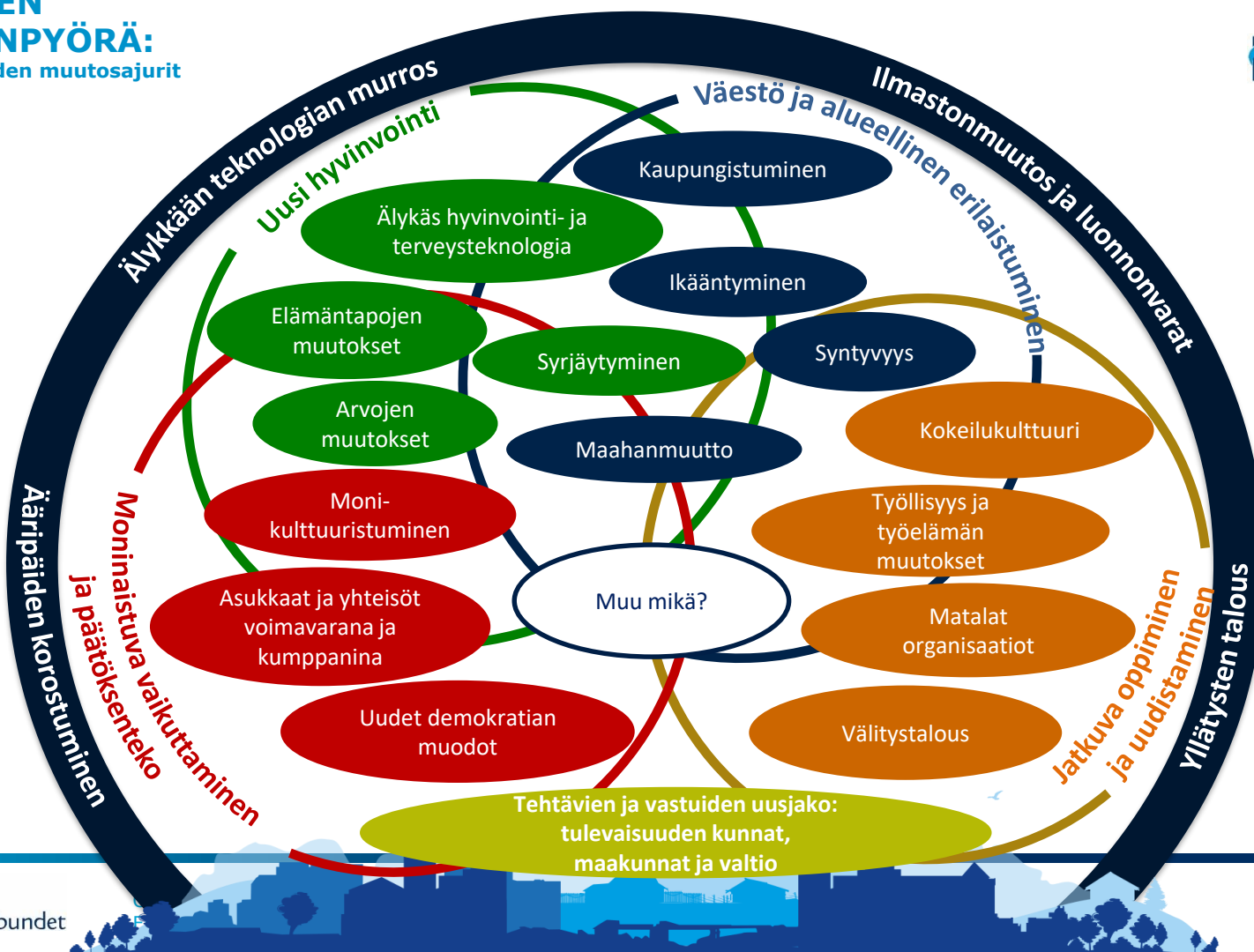
Kuntamarkkinat 14.9.2017
Irmeli Myllymäki, projektipäällikkö
Opetus ja kulttuuriyksikkö

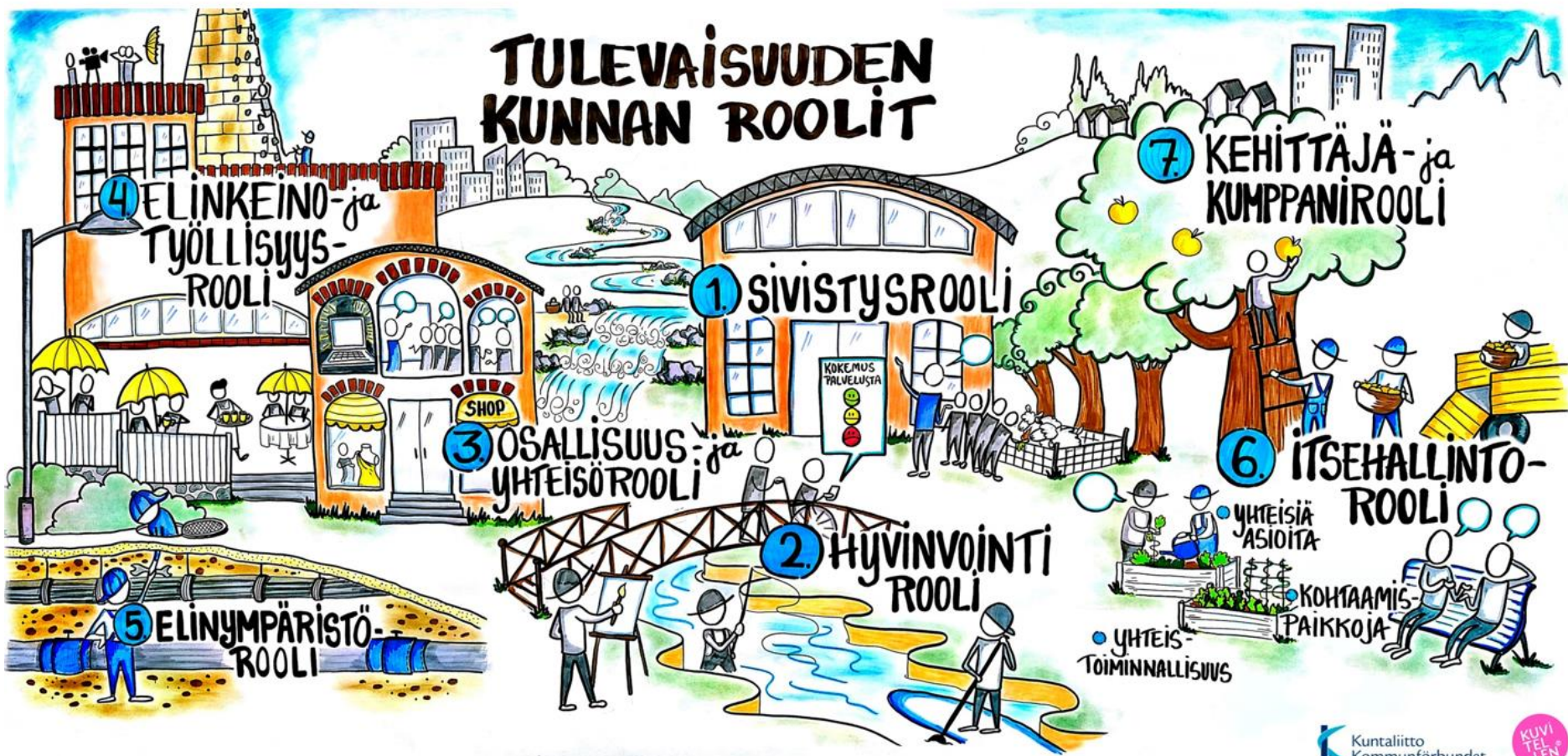
ONNISTUVA SUOMI TEHDÄÄN LÄHELLÄ

Opetus ja kulttuuri -yksikkö

TULEVAISUUDEN KUNNAN ROOLIT

Mitä kunta tekee tulevaisuudessa?

Osaamisen ja kulttuurin edistäminen

- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Taide- ja kulttuuripalvelut
- Kirjastopalvelut
- Nuorisopalvelut
- Liikuntapalvelut

Kunnan elinvoiman edistäminen

- Paikkakunnan vetovoimaisuus
- Vaikeasti työllistyvien tuki: etsivä nuorisotyö, työpajat, työttömyyden pitkittymisen ehkäisy, kaupunginosatyö, kotouttaminen
- Elinkeinopolitiikka: yritysneuvonta, kehittämishankkeet, yritystontit, alueen markkinointi, avoin data

Kuntalaisen hyvinvoinnin edistäminen

Elinympäristön kehittäminen

- Maapolitiikka
- Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
- Liikenne, joukkoliikenne, Tieverkkojen rakentaminen ja ylläpito
- Vesihuolto
- Jätehuolto
- Energiantuotanto ja -jakelu
- Rakennusvalvonta
- Asuntotoimi

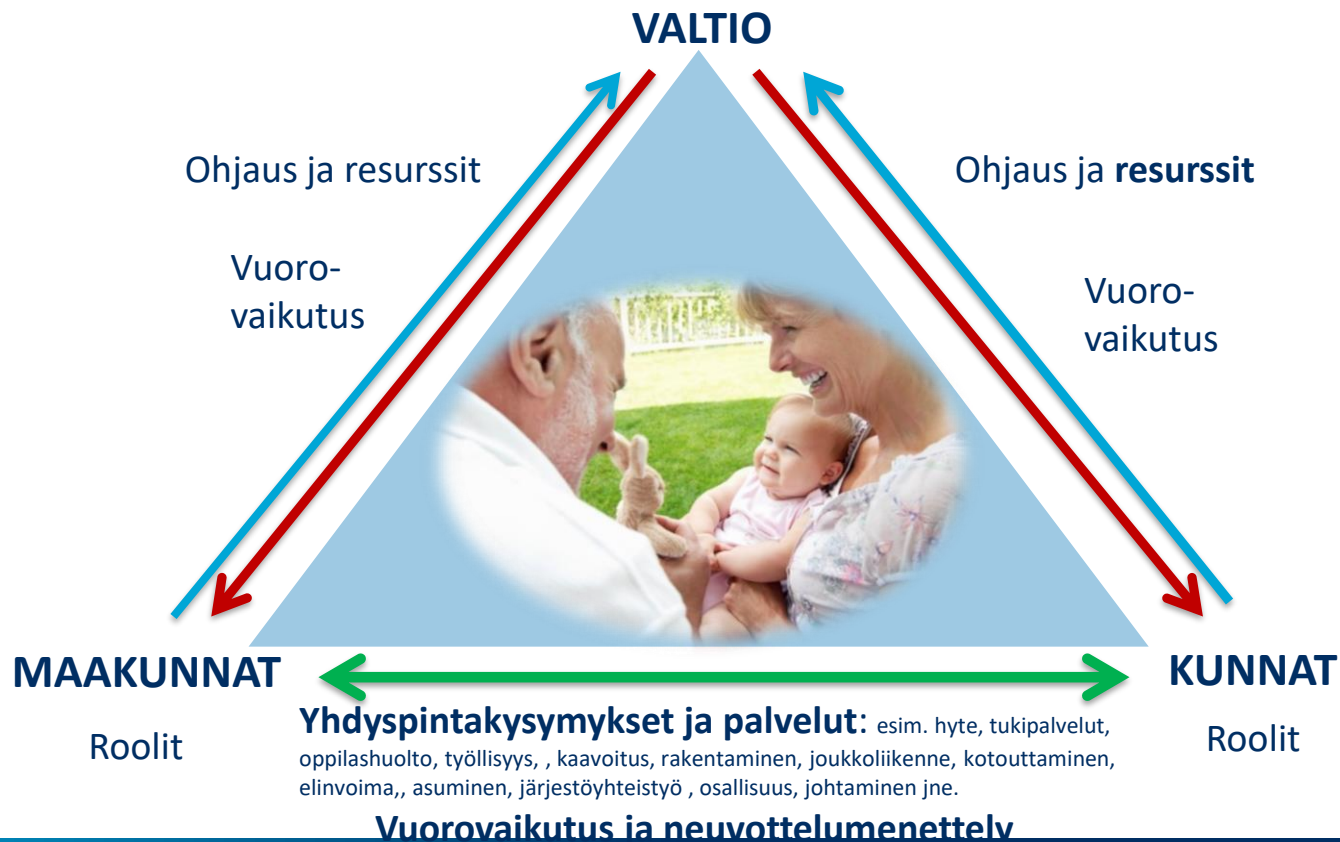
Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen

- Monipuoliset osallistumismahdollisuudet
- Paikallinen yhteisöllisyys
- Viestintä ja vuorovaikutus
- Vaalit ja edustuksellinen demokratia
- Kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet
- Asukkaiden omaehtoinen toiminta

Päättäjän ja viranhaltijan pohdittavana: Tulevaisuuden kunta ja oma toimiala

- Muutokset lainsäädännössä ja toimialan substanssissa
- Vaikuttavat muutostrendit
- Oman kunnan/toimialan luontaisten vahvuuksien näkeminen ja kehittämistarpeiden löytäminen
- Oman kunnan strategiaan osallistuminen, vastuualueen näkökulman tuominen yhteisiin tavoitteisiin
- Osaamisen hyödyntäminen

Maakuntia ja tulevaisuuden kuntia tulee valmistella samanaikaisesti

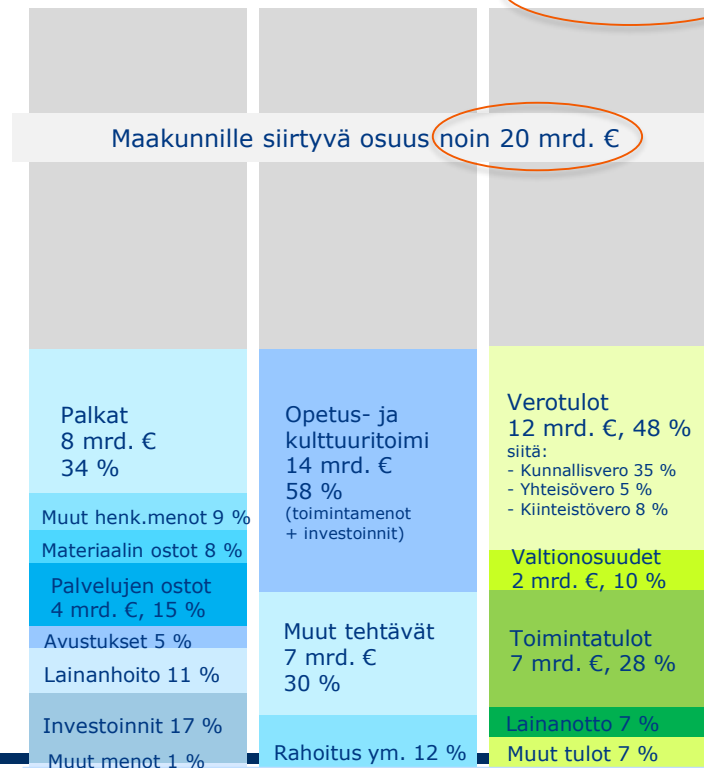
Kuntien ja kuntayhtymien talous nyt ja tulevaisuudessa

- tulos- ja rahoituslaskelman mukaiset ulkoiset tulot ja menot

ARVIO VUODELLE 2017 noin 44 mrd. €

HAHMOTELMA VUODESTA 2020 noin 24 mrd. €

Mitä kunnan sivistyspalvelut ovat?

- varhaiskasvatusta
- esi- ja perusopetusta
- aamu- ja iltapäivätoimintaa
- toisen asteen koulutusta
- vapaan sivistystyön ja aikuiskoulutuksen palveluja
- taiteen perusopetusta
- nuorisotyötä eri muodoissaan
- liikuntapalveluja ja liikuntapaikkoja
- kulttuuritoimintaa ja kirjastoja
- museoita ja taidelaitoksia, mm

Sivistyspalvelut tulevaisuuden kunnassa, talous

- Opetus- ja kulttuuritoimen osuus kuntatalouden kokonaisuudesta kasvaa merkittävästi
- Osuus kunnan kokonaisbudjetista v 2017 arviona 31 % ja vuoden 2020 arviona noin 58 %
- Toteutuuko kunnan budjetin aikaisempaa parempi ennakoitavuus?
- Päästäänkö sivistystoimen palveluissa aikaisempaa pitkäjännitteisempään suunnitteluun ja toteuttamiseen?
- Pystytäänkö sivistystoimen palveluilla ennaltaehkäisemään ongelmia, joiden hoitaminen soten puolella on kallista?

Sivistyspalvelut tulevaisuuden kunnassa, hyvinvointi

- Sivistyspalvelut lähellä ihmistä, tavoittavat väestöstä ison osan
- "hyvinvointi rakennetaan kunnassa" – sivistyspalvelujen hyvinvointirooli on merkittävä
- Positiiviset hyvinvointia edistävät palvelut (koulujen ja varhaiskasvatuksen hyvä arki, liikunta, kulttuuri, nuorisopalvelut, vapaa sivistystyö jne)
- Ongelmien ennalta ehkäisy ja varhainen puuttuminen (mm koulun ja varhaiskasvatuksen käytänteet, oppilashuolto)

Sivistyspalvelut tulevaisuuden kunnassa, osallisuus

- Sivistyspalveluille luontaista osallistaa asiakkaita ja kuntalaisia
- Oppilaskunnat, vanhempainryhmät, verkostot
- Asiakkaat/kuntalaiset aktiivisessa vuoropuhelussa, rakentavasti mukaan valmisteluun
- Digitalisaatio tuo uusia mahdollisuuksia
- Sivistyspalvelujen vahva perinne yhteistyöstä kolmannen sektorin kanssa

Sivistyspalvelut rakentamassa yhteistyötä uudessa järjestelmässä

- Asiakkaan palveluketjussa kunnan ja maakunnan toimintojen limittyminen
- Moniammatillisten palvelujen sujuvuus
- Yhteistyörakenteet kunta-maakunta
- Toimintamallit ja käytänteet yhdyspinnoilla
-> sivistystoimi tarvitaan mukaan valmisteluun

(kysely kuntien sivistysjohdolle 8/2017)

Sivistyskunnan roolit ja tuki -projekti

- Käynnistyi huhtikuussa 2017 Kuntaliiton Opetus- ja kulttuuriyksikössä
- Osana Kuntaliiton Tulevaisuuden kunta – Kunnat 2021 kehittämisohjelmaa
- Projektipäällikkö Irmeli Myllymäki,
irmeli.myllymaki@kuntaliitto.fi

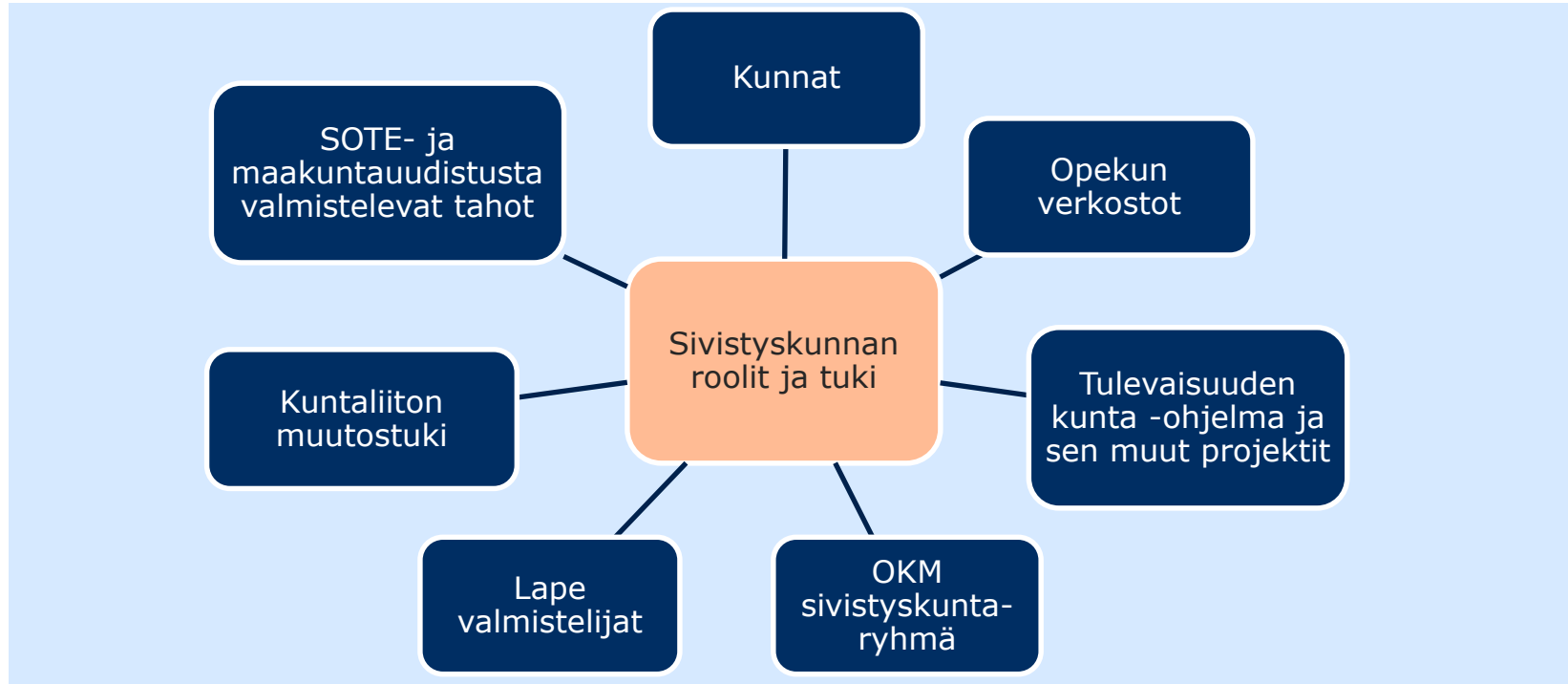
Taustalla

- Kunta-alan isot muutokset
- Tulevaisuustyö, strategiat kunnissa
- Sivistyspalvelujen osuus ja painoarvo kasvaa
- Tulevaisuuden kunta ohjelman kehittäminen ja toimenpiteet
- Kuntien tukeminen muutoksessa, osaamisen hyödyntäminen

Projektin tavoitteet

Projektin yhteistyötahot ja kumppanit

Toimintamuodot ja tavat

Viisas kunta

- Tiedostaa sivistyspalvelujen vaikutuksen hyvinvointiin
- Ymmärtää sivistyspalvelujen merkityksen kunnan elinvoimalle
- Käy vuoropuhelua ja etsii omat vahvuutensa yhteistyössä kuntalaisten kanssa
- Hyödyntää sivistyspalveluissa toimivien osaamista monipuolisesti

Kiitos mielenkiinnostanne!